

Styrelsens verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2018-01-01 — 2018-12-31

Medlemmar

Antalet medlemmar 31 december 2018 var 1 922, varav 419 ST-läkare.

Styrelse

Styrelseledamöter:

Styrelsens sammansättning efter fullmäktigemötet i Norrköping 2018-04-18:

Ordförande:	Hanna Åsberg	Vald t.o.m. 2020, avgick 2018-10-08
	Annika Larsson	T f ordförande fr.o.m 2018-10-09
Vice ordförande:	Ulrika Elmroth	vald t.o.m. 2020
Facklig sekreterare:	Gösta Eliasson	vald t.o.m. 2020
Vetenskaplig sekreterare:	Björn Landström	vald t.o.m. 2020
Kassör:	Magnus Kåregård	vald t.o.m. 2019
Ledamot:	Annika Larsson	vald t.o.m. 2019
Ledamot:	Andreas Thörneby	vald t.o.m. 2019
Ledamot:	Maria Wolf	vald t.o.m. 2020

Fullmäktige till Svenska Läkaresällskapet

Fullmäktige: Ulrika Elmroth, Jonas Sjögren och Hanna Åsberg.

Suppleanter: Magnus Kåregård, Andres Thörneby och Maria Wolf.

Revisorer

Auktoriserade revisor: Magnus Wikström Value & Friends AB, samt medlemsrevisorn Maria Truedsson.

Revisorssuppleanter: Stefan Enmark, Value & Friends AB, samt Rikard Viberg.

Valberedning

Lars Bäcklund, sammankallande, Stefan Vallmark, Jonas Sjögren, Anna Nager och Eva Pulverer Marat.

Kansliet

På kansliet arbetade under verksamhetsåret Heléne Swärd, 100%, och Katarina Boltstern, 50%.

Styrelsens arbete

Möten: Under verksamhetsåret 2018 har styrelsen haft sju möten.

2018-02-02	Stockholm
2018-03-22	Malmö
2018-04-19	Konstituerande styrelsemöte efter fullmäktigemötet i Norrköping 2018-04-18
2018-05-31	Stockholm
2018-09-13—14	Internat i Sigtuna
2018-10-26	Stockholm
2018-12-07	Stockholm

Dessutom tretton videomöten à 1–2 timmar. Grundprincipen har varit möten varannan vecka med vart tredje möte som ett fysiskt möte. Två månaders mötesuppehåll under sommaren. Mellan mötena har e-postbeslut fattats löpande i enklare ärenden.

Aktuella frågor

SFAM är allmänläkarnas professionsförening. Olika instanser som önskar en officiell ståndpunkt eller input från allmänläkare vänder sig till SFAM med önskan om medverkan i enskilda möten, i arbetsgrupper eller skriftliga svar på olika utredningar eller skrivelser. En stor del av styrelsens arbete består därför i att ta del av dessa förfrågningar och överväga om begäran är relevant och i så fall vem eller vilka som är mest lämpade att delta eller besvara ärendet. Under året har styrelsens ambition varit att i större omfattning nyttja den kompetens som finns i våra råd och nätverk, men också i lokalföreningarna. Rådets aktiviteter redovisas separat längre fram och formella remisser har också en eget avsnitt i verksamhetsberättelsen.

När det gäller det stora arbete med Nationella programområden (NPO) som SKL bedriver i syfte att ta fram kunskapsstöd för sjukvården har SFAM fattat ett principbeslut att fördela förfrågningarna om medverkan av allmänläkare till våra lokalföreningar i aktuell sjukvårdsregion. Detta för att underlätta vid fysiska möten, men också för att få en ökad spridning i vilka allmänläkare som deltar i arbetet tack vare lokalföreningarnas personkänedom.

SFAM har återkommande kontakter med Socialstyrelsen. Under 2018 har representanter för styrelsen deltagit i möten angående bland annat möjligheten att handleda på distans, om jämlik vård, om ett nytt diagnoskodsystem och om arbete med levnadsvanor.

Föreningens vetenskaplige sekreterare Björn Landström har deltagit i möten med SAFU, Samling för Allmänmedicinsk Forskning och Utbildning är ett officiellt samarbete mellan Distriktsläkarföreningen (DLF), SFAM och representanter från alla allmänmedicinska institutionerna i Sverige. Syftet med SAFU är att gemensamt driva ett arbete för att synliggöra, utveckla och förstärka den allmänmedicinska forskningen som en del av en nationell reform för primärvården i Sverige.

Tf ordförande Annika Larsson har deltagit i möte arrangerat av Nationellt försäkringsmedicinskt forum samt i fokusgrupp angående sjukskrivningar.

Nätläkarfrågan har på olika sätt varit på agendan. Ordförande Hanna Åsberg har intervjuats i SVT angående detta och också deltagit i paneldebatt ordnad av Näringsliv och Samhälle angående kvalitetsuppföljning i digital vård. Ett flertal nätläkarbolag har också uttryckt önskemål om möten med styrelsen men där har vi fattat ett principbeslut att tacka nej till kontakt med enskilda bolag.

Under 2018 infördes GDPR, dataskyddsförordningen. Styrelsen har under året tagit fram rutiner kring denna, delvis med stöd från Läkarförbundets juridiska kompetens.

SFAMs policydokument angående information till kursarrangörer har uppdaterats.

ST-frågor

På uppdrag från fullmäktige 2018 har styrelsen under hösten tagit fram ett nytt policydokument för ST-dagarna, antogs formellt januari 2019.

SFAM har tidigare varit delaktig i Progresstest, en form av webbaserade instuderingsfrågor i allmänmedicin i första hand använt av ST-läkare, som tagits fram till en plattform som tillhandahållits av Medibas. Under 2018 har möjligheten att utveckla detta vidare utretts, bland annat via råden, men slutsatsen har blivit att SFAM inte har resurser att kontinuerligt arbeta med detta i den omfattning som skulle behövas, varför Medibas får ta vid som ensam aktör.

SFAM har rapporterat uppgifter om antalet ST-läkare som tagits fram via studierektorsnätverkets enkät både till Utredningen för God och Nära vård samt till Myndigheten för Vårdanalys.

SFAMs rekommendationer angående omfattning på sidoutbildningar har efterfrågats. Ärendet har lämnats vidare till Studierektorsnätverket.

Angående SPUR, Mitt I ST och Specialistexamen se vidare under Råd och Nätverk.

Samverkan med Sveriges läkarförbund och Distriktsläkarföreningen

SFAM är en professionsförening inom Sveriges läkarförbund. Under 2018 har vi kunnat glädja oss åt att SLF lyft fram primärvården och vikten av en nationell primärvårdsreform som sin allra viktigaste fråga i många olika sammanhang. Styrelsens möten i Stockholm har hållits i Läkarförbundets lokaler på Villagatan. I oktober fick styrelsen också ta del av en ½-dags utbildning i föreningsarbete och opinionsbildning av medarbetare på förbundet. På förbundets specialitetsföreningsrepresentantskap (i april och november) har SFAM representerats av Hanna Åsberg och Gösta Eliasson. Samarbetet med Distriktsläkarföreningen, allmänläkarnas fackliga delförening inom Läkarförbundet, har under året varit gott. Hanna Åsberg och Ulrika Elmroth deltog vid DLFs fackliga seminarium i september. SFAM och DLF har också gjort gemensamma skrivelser, bland annat till läkemedelsverket angående deras planer att lägga ner Läkemedelsboken. Hanna Åsberg och Marina Tuutma skrev en gemensam artikel i AllmänMedicin 1/2018 om arbetet för nationell primärvårdsreform. Tillsammans med DLF och SLF har SFAM också skrivit debattartikel om vikten av att fortbildningen skrivs in i förfrågningsunderlagen för Vårdvalet i de olika regionerna.

Samverkan med Svenska Läkaresällskapet

SFAM som specialistförening utgör den största sektionen inom Svenska Läkaresällskapet, SLS. I dagsläget blir man dock inte automatiskt medlem i SLS om man är medlem i SFAM eller vice versa, utan bägge föreningarna kräver ett aktivt ställningstagande och erläggande av medlemsavgift för den enskilde medlemmen. Under 2018 har SLS påbörjat en översyn av sin medlemsstruktur. I den arbetsgrupp som finns kring detta har Maria Wolf representerat SFAM. Hur SFAM som förening ska ställa sig till detta förslag tas upp under SFAMs fullmäktige 2019.

Vid SLS fullmäktige maj 2018 representerades SFAM av Maria Wolf, Ulrika Elmroth samt Jonas Sjögren. Gösta Eliasson har ingått i Svenska Läkaresällskapets utbildningsdelegation och samverkan vad gäller fortbildningsfrågor har under året skett mellan SFAM och Svenska Läkaresällskapet.

SFAM i Almedalen

Under valåret 2018 var aktiviteten i Almedalen hög och vården en av de viktigaste frågorna. Från styrelsen deltog Hanna Åsberg, Ulrika Elmroth, Gösta Eliasson och Magnus Kåregård. SFAM ordnade två egna seminarier i Läkartidningens tält. Rubrikerna var: Kan en utbyggd primärvård minska hälsoklyftorna i samhället samt Fast läkare till alla och listningstak-går det ihop? Dessa seminarier videofilmades för att ge fler möjlighet att ta del därav, finns på <http://sfam.ringla.nu/nyheter/filmer-fran-almedalen>. Ordförande och viceordförande deltog också i panelen på några seminarier ordnade av andra. Dessutom ordnade SFAM i samarbete med SFAM Gotland en välbesökt mingelkväll. De fyra styrelserepresentanterna deltog också som inbjudna på Dagens Medicins maktmingel.

Hemsida SFAM.se

Under 2018 har arbete bedrivits med att ta fram en ny hemsida. Efter referenstagning och möten med IT-konsulter föll valet på Rappapå Production, som tillsammans med en arbetsgrupp bestående av Hanna Åsberg, ordförande, och Karin Lindhagen, webbredaktör, har byggt upp den nya hemsidan i samarbete med föreningens olika delar. Hemsidan kom att sjösättas något prematurt i september pga en krasch av den gamla hemsidan, och var i allt väsentligt i normal funktion från början av december 2018.

Nyhetsbrev

Under året har tre nyhetsbrev skickats ut till de medlemmar vars mailadresser finns registrerade.

SFAM i sociala medier

SFAMs Facebooksida har ca 1200 "gillare", ca 200 fler jämfört med föregående år. Ordförande Hanna Åsberg och vice ordförande Ulrika Elmroth har använt sig av SFAMs Facebookkonto och Twitterkonto för att lägga ut inlägg om aktiviteter som pågår i föreningen.

Remisser

Nedan en sammanställning av de remisser eller liknande skrivelser som varit aktuella under 2018. Störst fokus fick God och nära vård där styrelsen fick många synpunkter från olika lokalföreningar.

SFAMs remissvar (2018):

- Bastjänstgöring för läkare (Ds 2017:56)
- Enhetliga priser på receptbelagda läkemedel (SOU 2017:76)
- God och nära vård (SOU 2018:39)
- Nationellt vårdprogram långtidsuppföljning efter barncancer
- Organiserad PSA-testning
- En sexårig läkarutbildning för läkarexamen (U2018/02704/UH)
- Åtgärder för en stärkt patientsäkerhet och en effektivare hantering av behörighetsärenden inom hälso- och sjukvården (Ds 2018:21)
- EU-kommissionens samarbete mot sjukdomar som kan förebyggas genom vaccination
- Förslag till ändring av TLV:s föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2009:4)
- Läkarförbundets Styrprincipprojekt
- Ny lag om koordineringsinsatser inom hälso- och sjukvården (Ds 2018:5)
- Försäkringsmedicinskt beslut vid endometriosis
- SLS etiska riktlinjer för avbrytande/avstående av livsuppehållande behandling
- Översyn av patientsäkerhetslagen för att effektivisera hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnds handläggning av behörighetsärenden”
- Läkarförbundets policy för mångfald av olika vårdgivare
- Önskan om synpunkter avseende kodverk för kontaktorsak
- Reviderad version av SVF urinblåsa övre urinvägscancer
- SVF kolorektalcancer
- Nationellt vårdprogram Cancerrehabilitering
- SVF för tjock- och ändtarmscancer
- Nationellt vårdprogram för lungcancer

Projekt

SFAM beviljades 1 430 000 kr i projektmedel från Socialstyrelsen för insatser som främjar arbete med sjukdomsförebyggande metoder. Projektmedlen har använts till fyra delprojekt:

Fortbildningsprojektet 2018

För att ta till sig nya kunskaper och rutiner krävs att läkare ges möjlighet att i dialogform samtala med kollegor om nya arbetsätt i den egna praktiken och det krävs en struktur för kommunikation och kollegial dialog. Denna dialog bör ledas av fortbildningsintresserade läkare som är beredda att ta ett övergripande ansvar för sina kollegors fortbildning.

SFAMs Fortbildningsprojekt har syftat till att skapa ett nätverk för intern kommunikation bestående av fortbildningsintresserade allmänläkare i avsikt att förbättra omhändertagandet av patienter med ohälsosamma levnadsvanor.

Projektet har letts av en styrgrupp bestående av Annika Larsson (ordförande), Anders Lundqvist och Sven Wåhlin. Projektledare har varit Ulf Måwe.

Upplägget har fokuserat på videomöten var 14:e dag samt interaktiva seminarier och workshops, varav ett i Visby och ett i London, det senare med medverkan av de brittiska kollegorna Roger Neighbour, Sam Everington samt pedagogen Janet Grant.

Projektet kom igång sent då besked om ansökta medel från Socialstyrelsen dröjde men erfarenheterna från projektet och upplägget är övervägande goda. Initiativet har lett till ökad medvetenhet och kompetens hos deltagarna rörande livsstilsfrågor, interaktion och mentorliknande stöd för deltagarnas egna lokala projekt och engagemang, intresse och kreativitet hos deltagarna för utveckling, ett nytt

studiebrev inom området levnadsvanor samt framförallt uppbyggnad av ett stabilt och aktivt nätverk av fortbildningsintresserade allmänläkare. Projektet har potential att kunna fortsätta under 2019.

Podcasts

SFAMpen podcast har som syfte att bidra till inspiration och fortbildning inom allmänmedicin i ett brett perspektiv, där levnadsvanor och interprofessionell samverkan har en självklar del i nästan alla avsnitt. Under 2018 har tre avsnitt publicerats, med tema utvecklingsarbete i primärvården, patientcentrerad samtalsmetodik respektive användning av levnadsvaneindikatorerna i PrimärvårdsKvalitet. Ytterligare tre avsnitt har påbörjats, men inte hunnit publiceras vid årets slut, utan kommer ske i början av 2019.

FQ-grupper

Arbete med att sprida kännedom om FQ-grupper (kollegiala grupper för fortbildning och kvalitetsarbete) till både allmänläkare men också verksamhetschefer och beställarfunktioner har skett ffa i Stockholmsregionen och Värmland. Hjälpt vid uppstart av nya grupper har erbjudits. På samma sätt som i Fortbildningsprojektet ovan handlar det om att först skapa en struktur och möjlighet för fortbildning för att vi i nästa steg ska kunna nyttja dessa strukturer för att sprida kännedom kring levnadsvane frågor och hur vi bäst kommunicerar med våra patienter angående dessa. Som stöd för kommande och redan befintliga FQ-grupper har ett studie brev angående levnadsvanor tagits fram.

Primärvårdskvalitet

Arbete har skett med att ta fram och implementera indikatorer för arbete med levnadsvanor inom Primärvårds Kvalitet samt att sprida kännedom och inspirera till användning av dessa. Den ansvarige har deltagit i olika konferenser men också hjälpt till med implementering och uppföljning på lokala vårdenheter.

Möten och kongresser

SFAMs fullmäktigemöte hölls 180418 i Norrköping.

Svensk allmänmedicinsk kongress ordnades av SFAM Östergötland och hölls i Norrköping 18–20/4 under rubriken I nöd och lust. Nästan 400 allmänläkare deltog.

ST-dagarna i allmänmedicin

SFAMs ST-dagar genomfördes i Jönköping den 15-17 oktober och blev ett mycket lyckat arrangemang med cirka 450 deltagare. En grupp på åtta ST-läkare från Region Jönköpings Län planerade och genomförde konferensen som hade ett givande program så väl medicinskt/vetenskapligt som socialt. Konferensen gick under temat: "Framtidens primärvård- Vart är vi på väg?" och bland många kompetenta föreläsare kan nämnas Eric "Rebellkirurgen" Erichsen, Åke Åkesson, Renata Chlumska, Hans Lingfors och Emma Spak. Utöver det hölls två paneldiskussioner kring digital vård samt framtidens primärvård med namnkunniga debattörer såsom Anna Nergårdh, Heidi Stensmyren, Jonas Sjöstedt, Tobias Perdahl, Christer Andersson, Emma Spak, Gudrun Greim och Ulf Österstad.

Nationella kvalitetsdagen för primärvård

Se redogörelse under SFAM-Q.

Föreningens lokalföreningar, råd, nätverk, tidskrifter mm

Flera remisser och förfrågan om nomineringar till externa grupperingarna har skickats ut till lokalföreningar, råd och nätverk. Styrelsen har som ambition att träffa representanter för råden regelbundet i samband med styrelsemöten. Under 2018 har detta omfattat SFAM-Q, Utbildningsrådet, Fortbildningsrådet samt ST-rådet.

Lokala SFAM

Det finns 26 aktiva lokalavdelningar i hela landet. Aktiviteterna i föreningarna är varierande, några har egna hemsidor och flera är ansvariga för fortbildningen inom allmänmedicin i sitt landsting.

Lokalföreningarna sänder fullmäktige till SFAMs årsmöte, en per påbörjat trettiootal medlemmar. De flesta lokalföreningarna var representerade vid fullmäktigemötet i Norrköping.

Råd

Forskningsrådet

Under året har SFAMs forskningsråd bestått av Cecilia Björkelund, Göteborg, Stefan Jansson Örebro, Staffan Nilsson, Linköping, Susanna Calling, Malmö/Lund, Mikael Lilja, Sundsvall/Umeå, Anna Nager, Stockholm, Per Kristiansson, Uppsala och Hans Thulesius, Malmö/Växjö. Anna Nager tog över som ordförande för forskningsrådet under våren 2019.

Forskningsrådet har sammanträtt 3 gånger:

- 18 april 2018, startup-möte med den vetenskapliga kommittén för SFAMs kongress i Borås 2019
- 21 november 2018, telefonmöte om abstrakts till kongressen
- 11 januari 2018. Möte om årets allmänmedicinska avhandling 2018

Forskningsrådet arbetar med att stödja den vetenskapliga allmänmedicinen och är styrelsens organ för att hitta forskningserfarna kollegor till nationella expertgrupper.

Björn Landström har varit medlem i SFAMs styrelse som vetenskaplig sekreterare. Anna Nager och Björn Landström har representerat SFAM i SAFU (Samling för Allmänmedicinsk Forskning och Utbildning) som är en samverkan mellan Distriktsläkarföreningen, SFAM och de allmänmedicinska institutionerna. Även andra medlemmar i forskningsrådet har deltagit i SAFU, men då som representanter för sina institutioner. Syftet med SAFU är att gemensamt driva ett arbete för att synliggöra, utveckla och förstärka den allmänmedicinska forskningen som en del av en nationell reform för primärvården i Sverige. Forskningsrådet har biträtt såväl SFAMs styrelse som SAFU vid svar på remissen "God och nära nära vård".

Forskningsrådet har i den vetenskapliga kommittén till SFAMs kongress i Borås bidragit med förslag och kontakt med keynote-speakers, samt bedömt till kongressen inkommande abstrakts.

Cecilia har varit biträdande svensk redaktör för Scandinavian Journal of Primary Health Care (SJPHC) och allmänmedicinsk expert i Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom. Hon har deltagit som Region Västs representant och som ordförande i SKLs Nationella kompetensgrupp för internetbaserad stöd och behandling. Hon har deltagit i Socialstyrelsens Utvärdering av universitetssjukvården 2017-18 och deltar i planering av Socialstyrelsens fortsatta utvärderingar 2019. Hon medverkade som svensk primärvårds-match leader i Socialdepartementets och SKLs International Initiative for Mental Health Leadership-konferens maj 2018. Hans har varit svensk redaktör för SJPHC och SFAMs representant i EGPRN (European General Practice Research Network) i Lille och Sarajevo. EGPRN-konferens 7-9 maj 2020 planeras till Göteborg med SFAM som medarrangör. Anna och Hans för SFAMs räkning besvarat cirka 10 remisser avseende Standardiserade vårdförlopp och Nationella vårdprogram för olika cancersjukdomar. Per har varit vetenskapligt råd vid Socialstyrelsen i arbete om funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsningar för olika diagnoser.

Stefan är sedan 2018 ordförande i Nationella Arbetsgruppen för Diabetes (NAG-D), inom programområde endokrina sjukdomar i regioners system för kunskapsstyrning som började etableras under 2018. Stefan har också under 2018 varit expertstöd vid Transportstyrelsens översyn av kraven för körkortsinnehav vid diabetes.

En av forskningsrådets uppgifter är att utse årets allmänmedicinska avhandling. Forskningsrådet kunde spåra 15 publicerade avhandlingar skrivna av allmänläkare i Sverige under 2018. Priset gick till Minna Johansson som skrivit avhandlingen "Evaluating benefits and harms of screening - the streetlight effect?"

Motiveringen lyder:

Minna Johansson har noggrant vetenskapligt granskat screening av malignt melanom och bukaortaaneurysm. Detta är viktiga forskningsområden som berör folkhälsan och allmänmedicin. Minna

Johansson har i sin avhandling fört ett klokt och grundat resonemang kring såväl för- och nackdelar med screening.

Hedersomnämmande gick också till Marcela Ewing för hennes avhandling "Identification and early detection of cancer patients in primary care." och till Hanna Sandelowsky för hennes avhandling "Improving general practitioners' management of COPD: a challenge in Swedish primary health care".

Utbildningsrådet

Charlotte Hedberg (CH), sammankallande, Eva de Fine Licht (EFL), Helena Schildt Tossman (HST) och Helene Bodegard (HB).

Utbildningsrådets målsättning är att med hjälp av det allmänmedicinska kunskapsområdet långsiktigt verka för att beskriva, träna, utveckla och utvärdera klinisk kompetens under grundutbildning och vidareutbildning (AT) (ST), med utvecklande av allmänmedicinsk handledarkompetens.

HST och EDL är övergripande studierektorer i sina regioner och har ansvaret för den fortlöpande kontakten med studierektorsnätverket HST håller kontakt med SoS .CH klinisk adjunkt KI Läkarpromgram Primärvårdsdel har kontakt med övriga läkarprogram. HB arbetat parallellt med CH som adjunkt och doktorand på KI.

Under året har vi haft ett fåtal fysiska möten och ett antal telefonmöten och arbetat mestadels med olika remisser samt deltagit i den pågående diskussionen om kvalitetskriterier för SK – kurser.

Punktvis:

- Bastjänstgöring. Promemorian. Vårt fokus var oreglerade anställningsförhållanden, antagningssystem samt kriterier för godkänd BT.
- Nya 6-åriga Läkarutbildningen. Remissvar. Vårt fokus var att målbilden var fel om grundutbildningen ska leda till kompetensnivån läkarexamen och *läkarlegitimation*. Det kräver bl a fler längre tjänstgöringar tex tre st, 5-6 veckors tjänstgöringar på "breda" kliniker, tex allmänmedicin, geriatrik, internmedicin samt akutsjukvård. Vidare krävs fler handledare och externa värderare av klinisk kompetens.
- SoS kontakter om kurser och upphandling Socialstyrelsens prioritering av C kurser för upphandling. Behovet stort av a- och b-kurser.
- Kontakt Socialstyrelsen Charlotte Amilon, HST.

För övrigt har utbildningsrådet:

- deltagit i SFAMs möte i Norrköping, (HST EFL CH)
- deltagit i Nationellt studierektorsmöte, (HST EFL)
- deltagit i möte Akademiskt Primärvårdscenter (APC) med Anna Nergårdh utredare av "God och Nära vård", HST. Vårt fokus var på brist på sidotjänstgöring i Gyn/Ob.
- deltagit i möte Primärvården KI med Anna Nergårdh, CH. Fokus på utveckling och resurser till handledare som bedömare och examinatorer av klinisk kompetens.
- deltagit i EURACT – EFL – och därifrån tagit med idén om att förstärka vår studierektors/externa värderar kår, när det gäller att utbilda oss i assessment.
- deltagit i möte med SFAMs styrelse för rapport om pågående diskussioner om kvalitetskriterier för SK-kurser.

Fortbildningsrådet

Fortbildningsrådet har under 2018 bestått av Anders Lundqvist (ordf), Eva Pulverer Marat, Gösta Eliasson, Jonas Westergren, Maria Wolf, Susanna Althini och Remy Waardenburg (fr.o.m. juni).

Rådet har haft fyra telefonsammanträden, ett lunchmöte på Svensk Allmänmedicinsk kongress i Norrköping, och ett heldagsmöte på Svenska Läkaresällskapet. Anders träffade styrelsen i mars och informerade om rådets arbete. Gösta, Anders och Susanna deltog i ett sammanträde med SLS utbildningsdelegation där Liberalernas sjukvårdspolitiska talesman Anna Starbrink medverkade. Några av rådets medlemmar deltog vid två möten med fortbildningssamordnarnätverket. Det första var på kongressen i Norrköping och det andra blev en uppskattad heldag i Uppsala med inbjuden gästföreläsare på temat medicinsk pedagogik. Anders har varit med i styrgruppen för SFAMs fortbildningsprojekt och tillsammans med Eva, Gösta och Susanna har han deltagit aktivt på videomöten och studieresa till RCGP i London. Tre av rådets medlemmar deltog i en workshop om fortbildning i Visby. Rådet har följt arbetet i det Nationella kliniska kunskapsstödet för primärvård, genom att Anders har insyn i detta i egenskap av ämnesgruppförande. Rådets ordförande har kommunicerat fortbildningsfrågor med externa aktörer efter hänvisning från styrelsen. Den stora uppgiften för rådet har varit genomgång och uppdatering av studiebreven inför arbetet med SFAMs nya hemsida. Vi har kommunicerat med de ursprungliga författarna i flera fall. En del studiebreven har omarbetats väsentligt.

Progresstestets framtida förvaltning har varit föremål för diskussion mellan rådet, styrelsen och Medibas. En uppgiftsbeskrivning för lokalt fortbildningsansvariga läkare, och en länksamling av videomaterial och poddar har presenterats. Rådet har till styrelsen levererat synpunkter på God och nära vård.

Kvalitets- och patientsäkerhetsrådet (SFAM Q)

Medlemmar: Rita Fernholm, Stina Gäre Arvidsson, Eva Arvidsson, Jenny Berggren, Robert Sarkadi Kristiansson, Christer Rosenberg, Hans Brandström, Ulrika Elmroth (styrelserепresentant).

Ordförandeskapet: Rita Fernholm. Vice ordförande och webansvarig är Stina Gäre Arvidsson.

Ulrika Elmroth är adjungerad ledamot i rådet i egenskap av styrelsens representant.

Nationella kvalitetsdagen för primärvård: Dagen genomfördes 15 november på Läkarsällskapet för 15e året i rad. Antal deltagare var ca 150, alla platser fylldes vilket var mycket glädjande. Årets tema var "Initiativet är vårt! Hur kan IT-stöd stärka kvaliteten i primärvården? – Föreställningar, förväntningar och farhågor?"

Tolv olika parallella seminarier och workshops genomfördes, och sex storsalsföreläsningar. Nio stycken projekt presenterades och två av projekten fick dela på utmärkelsen "Bästa kvalitetsprojekt 2018". Den ena var: Bättre hjärtsviktsvård på vårdcentralen Hertig Knut, Anders Åkvist, spec i allmänmedicin, Halland. Den andra var: Sömnmedel och hur vi blev av med dem – nästan, Jennifer Mikosch, spec i allmänmedicin och medicinsk ansvarig läkare, Katarina Jervelind, distriktssköterska och basenhetschef, båda på Norrlidens HC, Kalmar.

Eva Arvidsson är SFAMs representant i Svenska Läkaresällskapets arbetsgrupp för Utveckling av Professionell granskning och Klinisk revision. Under 2018 har en modell för Professionell granskning och Klinisk revision för primärvården tagits fram och testas på tre vårdcentraler. Rapport kommer att färdigställas under 2019.

Arbetet med Nationell PrimärvårdsKvalitet fortskrider och börjar användas på allt fler vårdcentraler. SFAM Q har uppdaterat innehållet på sin del av hemsidan. SFAM Q har även varit med och formulerat svar på remisser.

Kompetensvärderingsrådet

Medlemmar: Ulf Måwe (ordf), Anders Fredén, Bibbi Breitholtz, Cecilia Ryding, Elisabeth Månsson Rydén, Erland Svenson, Gunilla Byström, Gunilla Steninger, Gunilla Östgaard, Gunnar Axelsson, Inge Carlsson, Jonas Sjögreen, Karin Lindhagen, Kirsten Nilsson, Meta Wiborgh, Robert Svartholm.

Mitt-i-ST: Antal anmälningar till Mitt-i-ST under 2018 var cirka 200. Kirsten Nilsson är samordnare, Katarina Boltensstern administratör. Det system de utvecklat att prioritera anmälningarna utifrån den tidpunkt ST-läkaren önskar sin praktikdag och att förse värderarna med en vårlista och en höstlista fungerar utmärkt och väntetiderna är fortsatt måttliga.

Specialistexamen: 37 examinander genomförde examen och diplomerades vid SFAM:s kongress i Norrköping. 41 examinander är anmälda till examen 2018–2019 och fler examinatorer än vanligt har fått åta sig mer än en examinand. Karin Lindhagen är samordnare.

ASK: Se årsberättelse för ASK-nätverket.

Kompetensvärderare och kurser: Det finns cirka 100 aktiva Mitt-i-ST-värderare/ examinatorer. Fler behövs både för Mitt-i-ST och examen. Kurs hölls som vanligt i vecka 3 på Stjärnholm med 18 deltagare.

Kvalitetsutveckling: Rådet har haft möten i januari på Stjärnholm och i oktober på Läkaresällskapet, och har fortlöpande kontakter via e-post. Carl Edvard Rudebeck deltar i utvecklingsarbetet. Seminarium för Mitt-i-ST-värderare hölls i mars och examinatorsmöte under kongressen i april. Ulf Måwe och Karin Lindhagen besökte studierektorerna i Skåne i april för diskussion om behov av värderare med ökande antal anmälningar till Mitt-i-ST.

Hemsidan: Rådets del av SFAM:s hemsida hanteras av Karin Lindhagen.

Kansli: Rådet har stöd från kansliet i Stockholm av Heléne Swärd och Katarina Boltensstern.

ST-rådet

ST-rådet Medlemmar: Ulrika Elmroth, Susanne Steen, Jon Roos, Ulrika Nyhammar, Martin Sandberg, Emma Bro, Cornelia Brusmark, Kristina Halldorf, Edvin Hammargren, Joana Gomez och Jenny Öhman. ST-rådet var på plats vid ST-dagarna i Jönköping 15–17 oktober, men hade inget eget seminarium. Vi tackade av arrangörsgruppen för ST-dagarna och SFAM hade en monter under dagarna.

ST-rådet har haft fysiska möten under året. Dels 26/1 då vi träffade Anna Nergårdh. Anna Nergårdh berättade om sin utredning "Samordnad utveckling för god och nära vård" och ST-rådet fick möjlighet att framföra synpunkter och kommentarer i en efterföljande diskussion, se bilaga 1. Dels i samband med ST-dagarna hölls ytterligare ett kort möte. ST-rådet hade möte med styrelsen 7/12 för att rapportera kring det gångna året och för att planera framgent. Därutöver har Skypemöten hållits 1–3 gånger per termin.

Under 2018 har ST-rådet fortsatt med podcasten SFAMpen, för fortbildning för specialister och ST-läkare i allmänmedicin. Flera nya avsnitt har publicerats under året och det finns en stor uppskattning och intresse hos målgruppen.

Vasco da Gama: 2018 har det ej varit några kända aktiviteter.

Rådet för sköra äldre i primärvården

Ordförande: Sonja Modin, Stockholm, Rådsmedlemmar: Gunnar Carlgren, Linköping, EvaPia Darsbo, Östersund, Christina Grzechnik-Mörk, Uppsala, Sara Hallander, Stockholm, Kristina Lundgren, Örnsköldsvik, Magnus Nord, Linköping, Eva Oscarsson, Sundsvall, Lena Pomerleau, Nacka, Anne Sauer, Smålandsstenar Jönköpings län, Solveig, Wanland, Skövde och Anders Wimo, Nordanstig Hälsingland. Ytterligare en läkare Madelene Hyttring, Karlstad, har tillkommit under året. Ytterligare några allmänläkare är adjungerade till rådet och deltar i våra e-postkontakter.

Rådet har haft ett rådsmöte i anslutning till kongressen samt ett internat. Under kongressen hade vi en RollUp och delade ut en flyer där rådets del av hemsidan presenterades. Innehållet på hemsidan har uppdaterats. Det är svårt för allmänläkarna att komma iväg på längre utbildningar. Utbildningen *När Doktorn tar av sig skorna* har därför börjat överföras till ett antal ca 12 minuter långa undervisningsfilmer som kan användas under läkarmötena på vårdcentralen. Tanken är att filmerna tillsammans med dokument knutna till dem och diskussioner i den lokala läkargruppen ska kunna ersätta den tidigare utbildningen. De kommer att finnas på SFAM:s hemsida bland studiebreven. Fyra filmer var nästan klara vid årsskiftet och minst tre till planeras. Vid ett internat under hösten planerades rådets fortsatta arbete och ett dokument om *Viktiga faktorer i vården av sköra äldre & äldre med bristande autonomi, sett ur ett allmänläkarperspektiv*, påbörjades. Rådet har även bidragit genom att vara med i referensgrupp till Kunskapsstöd undernäring samt i en hearing om Standardiserade insatsförlopp vid demenssjukdom.

Rådet för levnadsvanor

Rådet har under större delen av 2018 bestått av följande medlemmar (alla allmänläkare): Åsa Wetterqvist, Uppsala, ordförande, Lars Jerdén, Borlänge, Elin Khokhar, Jämtland, Malin Skogström, Malmö, Åsa Thurfjäll, Stockholm, Maria Waller, Göteborg och Sven Wåhlin, Skokloster.

Rådets enskilda medlemmar har utifrån sina olika yrkesroller under året varit representerade i arbetet med utbildning, forskning, utveckling och implementering av goda levnadsvanor inom svensk hälso- och sjukvård i stor uträkning.

Rådet har senaste åren i övrigt haft mycket liten aktivitet, så även första halvåret 2018. Nedläggning av rådet föreslogs ungefär samtidigt som en naturlig arbetsuppgift uppstod; SFAM hade ansökt och beviljats medel från Socialstyrelsen för implementering av Nationella riktlinjer för prevention och behandling av ohälsosamma levnadsvanor. Detta inkorporerades med ett befintligt fortbildningsprojekt sfamfortbildningsprojekt.se med Ulf Måwe som projektledare. Sven Wåhlin tillfrågades, och accepterade, att ingå i en styrgrupp tillsammans med Ulf Måwe, Anders Lundqvist och Hanna Åsberg (30/9 ersatt av Annika Larsson). Några telefonsamtal och tre videomöten hölls i styrgruppen hösten 2018. Sven, deltog på begäran av projektledare som biträde vid studiebesök på Royal College of General Practitioners i London i december.

I och med Svens centrala roll och Åsa Wetterqvists önskan att avgå erbjöd Sven sig att gå in som ordförande. Efter mailsamråd inom rådet beslutade SFAMs styrelse att utse Sven Wåhlin till ordförande för SFAM-LV den 7 december. Därefter skrevs en ny "programförklaring" och formering av nya rådet vidtog. 31 december bestod SFAM-LV av: Sven Wåhlin, Skokloster, ordförande, Åsa Wetterqvist, Uppsala, Lars Jerdén, Borlänge och Malin Skogström, Malmö.

Rådet har inga ekonomiska åtaganden, och har inte haft några utgifter.

Rådet för hållbar diagnostik och behandling

I rådet ingår vid årets utgång: Malin André, Ulrika Elmroth, Josabeth Hultberg, Jan Håkansson, Minna Johansson, Oskar Lindfors, Halfdan Petursson, Jonas Sjögren (tf ordf) och Staffan Svensson.

Under året har rådet tagit fram ett policydokument, som tillsammans med en rad länkar finns på sfam.se.

SFAM-H hade en mycket välbesökt workshop, *”För mycket och för lite skämmer allt. Kan vi och vågar vi vårda lagom”*, på SFAMs kongress och har förberett ett symposium om *”Standardiserade vårdförlopp”*, SVF, och en workshop på kongressen i Borås.

Rådet har utformat ett problematiserande remissvar till RCC om *”organiserad PSA-testning”* där vi menar att det är samma sak som screening, vilket Socialstyrelsen avrått ifrån.

Rådet har knutit kontakt med SBU.

Vidare har rådet, med inspiration av Choosing Wisely-konceptet inlett dialog med Läkaresällskapet och planerat in ett möte med Etikdelegationen. Syftet är att åstadkomma samverkan över specialitetsgränserna i det fortsatta arbetet för långsiktigt hållbar vård.

SFAM-H har ambitionen att kunna vara en resurs inom SFAM när det gäller frågor som rör överdiagnostik och överbehandling. Vi har diskuterat att etablera ett diskussionsnätverk, men ännu inte funnit formerna för det.

Nätverk

Nätverk för konsultation

Nätverket består av över 130 medlemmar. Kontaktpersoner är Anneli Vinensjö, Gunilla Fabricius, Conny Svensson, Charlotte Hedberg, Sofia Hellman och Staffan Ahlkvist.

Nätverket hade ett välbesökt möte på SFAMs kongress i Norrköping där bland annat behovet kurskriterier lyftes. Årets huvudaktivitet var decembermötet på Läkarförbundet som samlade drygt 30 engagerade deltagare från hela landet med bland annat studierektorer, kurshandledare samt lärare på läkarprogrammen. Speciellt inbjuden gäst Jan Helge Larsen presenterade en ny metod för återkoppling av inspelade videosamtal i klinisk praktik. Lars Englund från Falun presenterade kurserna i sjukskrivning som framgångsrikt hållits under 15 års tid och där konsultationen om sjukskrivning utgör kursens tyngdpunkt.

Tema för eftermiddagen var Läkarprogrammets konsultationsundervisning med en presentation från Göteborg av Jessica Liljedahl.

Mötet avslutades med att olika arbetsgrupper bildades för fortsatt arbete. Den mest prioriterade uppgiften ansågs vara att utarbeta kriterier för ST-kurs i Konsultationen. Anneli Vinensjö och Anna-Karin Svensson är kontaktpersoner i frågan och målet är att presentera på SFAM-mötet i Borås, där konsultationsnätverket har egen tid och lunch.

Konsultationsnätverket har bildat en grupp för planering av konsultationsundervisningen i nya 6-åriga Läkarutbildningen som kommer träffas i april i samband med Allmänmedicinska Akademiska mötet. Planeringen för Konsultationsnätverkets årliga decembermöte 2019 är igång.

Nätverket för fortbildningsamordnare

Nätverket är geografiskt spritt och består av ett 30-tal kollegor som innehar lokala uppdrag som fortbildningsamordnare inom primärvården. Mötesaktiviteterna stöds av SFAMs fortbildningsråd och värdskapet cirkulerar mellan deltagarna. Nätverket har under året haft två möten, ett i samband med SFAMs Kongress i Norrköping den 19 april och ett i Uppsala den 12 oktober, det senare under medverkan av Hanna Wijk, leg. psykolog md inriktning på läkares kompetensutveckling. Under nätverkets möten har deltagarna haft värdefulla möjligheter att utbyta tips och idéer om hur man bedriver lokal fortbildning. Nätverket har under året samverkat med SFAMs fortbildningsprojekt.

SPUR-inspektioner – samordning

På uppdrag av Läkarförbundet administrerar Lipus AB landets SPUR-inspektioner, dvs. kollegiala granskningar av ST-utbildningens kvalitet inom samtliga specialiteter. Under 2018 har cirka 130 vårdcentralinspektioner av kvaliteten på ST-utbildningen för blivande allmänläkare genomförts. Många landsting och regioner upphandlar numera SPUR-inspektion för samtliga enheter som bedriver ST-

utbildning ST-läkare. Av specialitetsföreningarna utsedda samordnare har till uppgift att fördela, rekrytera och utbilda tillräckligt antal SPUR-inspektörer och flera nya SPUR-inspektörer har tillkommit. SFAM:s SPUR-samordnare har under 2018 varit Annette Friström och Gösta Eliasson, den senare representerar även specialiteten allmänmedicin i SPUREX, ett rådgivande organ till Lipus.

ASK (Allmänläkares självvärdering i kollegial dialog)

Projektet ASK syftar till att utveckla former för kontinuerlig värdering av kompetens hos erfarna allmänläkare, och utveckling av fortbildningsplanering med fokus på individen. Nätverket har ett 30-tal deltagare. Vi har ett medlemsblad och har kontakt via mail. Oktober 2018 genomförde vi ett utvecklingsseminarium på Läkarförbundet konferens, och deltog med en poster på kongressen. Den viktigaste slutsatsen inför en kompetensvärdering/recertifisering, är att denna måste ske i vardagen, i en dialog med en yrkesverksam kollega och bygga på den egna reflexionen i den egna vardagen. Ett reportage om en ASK-process och vårt seminarium finns i AllmänMedicin 1-2019 ("Med mentorn på axeln") och också i AllmänMedicin 4-2017 ("ASK- att bygga fortbildning på kunskap om vad du redan kan"). Nätverket arbetar nära kompetensvärderingsrådet, och en del av verksamheten finansieras den vägen. Kontakta Robert Svartholm: polarull.svartholm@telia.com.

SFAMs nätverk för infektioner

SFAMs nätverk för infektioner samlar en gång per år intresserade till en dag där forsknings- och utvecklingsprojekt presenteras och diskuteras. Nätverket heter Swe-GRIN, vilket är den svenska motsvarigheten till det europeiska GRIN (General Practice Research on Infections). Under 2018 samlades ett knappt 20-tal intresserade och tog del av varandras arbeten. Mötet bidrar till att vidmakthålla ett nätverk mellan allmänläkare spridda över landet. Det blir ett stöd till att hålla hög allmänmedicinsk kompetens vilket efterfrågas i många sammanhang som annars skulle dominerats av sjukhusläkare.

Nätverk för Balint-intresserade allmänläkare

Sonja Holmquist är tillsammans med Dorte Kjeldmand representanter för nätverket.

Under året har vi varit tillgängliga för frågor från intresserade kollegor angående Balintverksamhet. På SFAMs kongress i Norrköping 2018 så höll Dorte Kjeldmand och Sonja Holmquist i en Workshop om Balint.

I maj 2018 var det årligt Balintmöte i Lund Temat var: Att ta läkar-patientrelationen på allvar - om professionellt ansvar och avgränsning, integritet och ömsesidighet, skuld och förlåtelse. Föreläsningar varvat med arbete i Balintgrupp. En invetering av antalet pågående Balintgrupper har gjorts under året av SFMP – Svensk förening för medicinsk psykologi.

Dorte Kjeldmand och Anders Birr har tagit initiativ till en internet-Balint-grupp för att kunna nå Balintintresserade i de delar av landet där en fysisk grupp inte har förutsättningar att etableras.

Inbjudan finns på www.sfmp.se och har aviserats i AllmänMedicin

Information om Balintgrupper finns på SFAMs hemsida, Balint finns nu i SFAMs kurskatalog med angivna CDU poäng.

SFMP har översikt över aktuella Balintgruppledare och vi kan hänvisa Balintintresserade till dem för att få kännedom om vilka pågående grupper som finns.

Studierektorskollegiet

Den 20-21 september samlades en liten men naggande god skara bestående av 32 studierektorer från hela landet för den årliga konferensen för SFAMs studierektornätverk. En fjällvärld årstidsenligt klädd i guld som tyvärr inte visade upp sin bästa sida för de studierektorer från hela landet som trotsat avstånden och sökt sig till Tärnaby i södra Lappland. Dagarna var intensiva med varierande ämnen från "handledning på Distans" till "kvalitetsgranskning av kurser och vetenskapligt arbete", länkuppkoppling till socialstyrelsen och en avslutande reflektion kring vårt eget behov av fortbildning. För de som ville gavs också tillfälle till ett möte med Tärnabys historia och ett studiebesök på Tärnaby sjukstuga.

Nätverk för astma-, allergi- och KOL-intresserade allmänläkare (NAKA)

Kontaktpersoner: Hanna Sandelowsky (ordf), hannasandelowsky@gmail.com, 073-8902565, Nikolaos Pournaras (sekr), nikolaospournaras@gmail.com, 072-0142739.

Nätverket har under verksamhetsåret anordnat två välbesökta utbildningsdagar i Stockholm, en på våren och en på hösten, samt genomfört ett symposium vid SFAMs årskongress i Norrköping.

Fortbildningar för specialister och ST-läkare i allmänmedicin har tagits fram och genomförts av medlemmar.

Nätverkets medlemmar deltar i SKL:s nationella programråd för luftvägssjukdomar samt nationella arbetsgruppen för astma och KOL. Medlemmarna är också aktiva i de regionala programråden för ämnen astma och KOL, inom regionernas läkemedelskommittéer samt inom utbildningsaktiviteter anordnade lokalt i regionerna.

Nätverkets medlemmar har deltagit vid framtagande av nya kriterier för astma/KOL-mottagningar som i januari 2018 publicerades i Läkartidningen. Medlemmar har drivit utvecklingen för certifiering av astma/KOL-mottagningar på flera håll i Sverige och genom SKL:s nationella arbetsgrupp för astma/KOL. Arbetet med "Nationellt Spirometrikörkortet" har fortsatt, en styrgrupp för utveckling och uppdatering av utbildningen har bildats tillsammans med medlemmar från ASTA och Svensk förening för klinisk fysiologi. Instruktörsutbildning i Nationellt Spirometrikörkort i Uppsala har genomförts av styrgruppen, och regionala utbildningar av har genomförts.

Nätverkets medlemmar deltar i uppföljningsarbete av implementering av Socialstyrelsens riktlinjer för vård av astma och KOL (2015), en första uppföljningsrapport har publicerats 2018.

Flertalet vetenskapliga artiklar har under året publicerats av nätverksmedlemmar. En av medlemmarna har avlagt en akademisk avhandling vid Karolinska Institutet.

Nätverket har varit representerat i representerade i SFFA's (Svenska föreningen för allergologi) styrelse, i IPCRG's (International Primary Care Respiratory Group) Research committée samt i styrelsen för ELF (European Lung Foundation). Ett samarbete med SLMF (Svensk Lungmedicinsk Förening) och ASTA (Astma-, allergi- och KOL-sjuksköterskeförening) har fortsatt.

Medlemmar i nätverket deltog i IPCRG World Congress i Porto i juni, med vetenskapliga presentationer och i subcommittee-möten. Presentationer av medlemmar i NAAKA gjordes även på ERS-kongressen i Paris i september. Ett möte med NPCRG (Nordic Primary Care Respiratory Group) hölls i Falsterbo för att diskutera gemensamma studier och fortsatt vetenskapligt samarbete..

Gastroprima

Gastroprima har som nätverk inte varit aktiv under 2018 förutom att vi byggt upp en Facebook-grupp. Nätverket har nu således en god förmåga att aktivers när initiativ tages.

Svensk förening för Glesbygdsmedicin

Vi har fortsatt arbeta aktivt ut mot omvärlden och i maj arrangerades en mycket givande konferens i Storuman med god uppslutning.

Styrelsen har under verksamhetsåret haft 11 protokollförda möten. Alla styrelsemöten, förutom det konstituerande mötet direkt efter årsmötet maj 2018 har varit telefonmöten. Protokollen finns publicerade på föreningens hemsida www.glesbygdsmedicin.info

Styrelsens sammansättning har varit;

Ordförande: Sofia Åhman, Arvidsjaur. Vetenskaplig sekreterare: Mante Hedman, Storuman. Kassör: Lennart Månsson, Ljusdal. Sekreterare: Lisa Månsson Rydén, Ljusdal. Övriga ledamöter: Carola Alm-Niemi, Övertorneå-Kalix, Lars Agréus, Öregrund. Anna Falk, Ånge. Suppleanter: Christer Wiklund, Lövånger, Heidi Lecoq, Sundsvall, Robin Lanken Werma, Storuman och Anna Westman, Sollefteå.

Revisorer: Catharina Persson Ingvarsson, Slussfors, Veronica Olmenius, Nordingrå, Revisorsuppleant: Per Lundström, Stockholm. Valberedning: Kjell Larsson (3 år), Catharina Persson Ingvarsson (2 år), Tanya Ni (1 år) sammankallande

Föreningen har en stabil ekonomi. Antal medlemmar i föreningen har fortsatt öka under 2018 och i slutet av 2018 hade föreningen 76 medlemmar. Styrelsen ser positivt på föreningens framtid. Svensk förening för Glesbygdsmedicin fyller fortsatt en stor funktion som nätverk för dem som arbetar i och har intresse av primärvård i glesbygd, opinionsbildare inom vårdpolitiska frågor och har även en viktig funktion att fylla för vidareutbildning av personal verksamma i glesbygdsmiljö.

Den årliga konferensen i Storuman var framgångsrik, med minst ett sextiotal personer deltagande. Vissa punkter i programmet samordnades med deltagarna på konferensen "Making it Work/Recruit and retain". På ST-dagen den 15 maj var Karin Sedig (känd från TV:s Livräddarna) inbjuden. Hon berättade med egna ord och bilder om sin karriär som helikopterläkare på en NATO-bas i nordligaste Norge. Hon hade även med sig autentiska fall från några av sina uppdrag. Temat på resten av konferensen var "Rekrytering, utbildning och fortbildning". Anna Nergårdh och Emma Spaak inledde dagen och berättade om hur en omstrukturering av det svenska hälso- och sjukvårdssystemet ska genomföras. Därefter fick vi ta del av internationella erfarenheter kring "Rekrytering och samverkan

med kommunerna” från Northern Ontario School of Medicine, Canada, från Tromsø universitet Norge samt från Center of Rural Health Inverness, Skottland. På detta följde korta anföranden kring Glesbygdsmedicinskt spår i läkarutbildningen i Umeå samt God och Nära glesbygdsvård för att avslutas med en paneldiskussion tillsammans med Anna Nergårdh kring God och Nära vård nationellt. På de flesta konferenser har vi även Workshops och konferensen i Storuman var inget undantag; vi fick prova på POCUS (Point of care ultraljud), ABCDE Akuta procedurer – scenarior på Simmandocka. Dessa workshops löpte även under dag 2. Under dag 2 fick vi även lyssna på flera intressanta studier som pågår på Glesbygdsmedicinskt centrum i Storuman. Det fanns även en posterutställning uppställd.

Vi har skrivit i tidningen Allmänmedicin samt annonserat inför årsmötet 2018. Vi annonserade även på lakartidningen.se samt i Läkartidningen.

Genom Glesbygdsmedicinskt centrum (GMC) i Storuman har vi deltagit i den årliga kursen i Akutmedicin i glesbygd i Hemavan

2018 års stipendium på 15 000 kronor utdelades till Anna-Karin Agvald Tierp/Sälen som fick åka till Rural Wonca i Indien.

Studierektorerna Anna Falk Ånge och Catarina Ingvarsson Storuman har fortsatt vara mycket aktiva i ett flertal forum för att främja de specialdesignade ST blocken i allmänmedicin i glesbygd som nu finns i de nordligaste landstingen.

Styrelsen tog del av och skrev ett svar på delbetänkandet till remissen SOU 2018:39 God och nära vård - En primärvårdsreform.

Vi har påbörjat ett arbete med att ta fram en ny hemsida. Vi har en Facebookgrupp och planerar fortfarande för att försöka ordna ”internetcafé” framöver. Lars Agréus är representant i arbetsgruppen Nationella riktlinjer för traumalarm. Internationellt har Sofia Åhman representerat föreningen i EURIPA, i styrelsen för EURIPA Executive Committee och Anna Falk är föreningens representant i International Advisory Board (IAB) i EURIPA. Föreningen har representation i ATLS rådet nationellt av Per Lundström.

2019-04-03 Styrelsen för Svensk förening för Glesbygdsmedicin

Tidskrifter mm

AllmänMedicin

AllmänMedicin är SFAM:s medlemstidning. Den utges med fyra nummer per år och läggs som pdf på hemsidan. Upplagan är 2500 exemplar; drygt 2000 till medlemmar och ca 150 till prenumeranter. ST-läkarna är ett viktigt rekryteringsunderlag för SFAM. AllmänMedicin 1-2018, med tema ”en god och nära vård”, fanns i påsen vid ST-dagarna. Nr 4-2018, med tema ”allmänläkaren som specialist på osäkerhet” hade ett stort undervisningsvärde, och vissa studierektorer nappade på erbjudandet att beställa extra exemplar i förväg.

Vissa artiklar i indexeras i SweMed+, KI:s databas för skandinaviska tidskrifter. AllmänMedicin finns i databasen ArtikelSök.

Chefredaktör var Ingrid Eckerman. Övriga redaktörer var Karin Lindhagen, Gösta Eliasson, Christer Petersson, Petra Widerkrantz och Davvid Svaninger. Anders Åkvist har varit med på sändlistan. Den mångåriga illustratören Katarina Liliequist avtackades i AllmänMedicin 4-2017. Annika Andén tog då över som huvudillustratör.

Ett redaktionsmöte förlades till Läkaresällskapet i september. Annars används telefon och e-post.

Mediahuset i Fjällbacka – Göteborg, avdelning Skåne, sköter layout, rekrytering av annonsörer, tryckning och utskick. Pressläggningstiden från manusstopp till brevlådan är totalt nio veckor.

Teman har varit:

1. En god och nära vård
2. Genderfrågor
3. Allmänmedicinsk forskning
4. Allmänläkaren som specialist på osäkerhet

Någon läsarutvärdering har inte gjorts. De reaktioner som chefredaktören mött i olika sammanhang har genomgående varit mycket positiva.

På hemsidan har tidigare lagts upp ledare, debattartiklar och recensioner samt enstaka andra artiklar där önskemål kommit. Att Google söker inne i pdf-filer underlättar att hitta författare och filer men är inte optimalt. Potentialen att publicera sökbara artiklar som en del av en kunskapsbas på hemsidan är stor.

En summarisk läsarundersökning har visat att det finns önskemål både om fortsatt papperstidning och om en tidning som är lätt läsbar på nätet. En pdf-fil finns på hemsidan men skulle kunna kompletteras med ett medlemsbrev med länk till filen. För närvarande finns inte ekonomiska resurser att utveckla en bättre elektronisk tidning.

Scandinavian Journal of Primary Health Care

Under 2018 bedömdes 234 vetenskapliga manus till SJPHC och 54 artiklar publicerades i 4 nummer under året. Mjukvara för manushantering ändrades under 2017 och därför är alla siffror nedan inte jämförbara.

Nedan presenteras 2017 års siffror inom parentes.

Av 234 (206) manus hade 72 (60) avvisats, 63 (48) manus hade accepterats, och 99 (98) var under omarbetning.

Chefredaktör var Helena Liira och hon beslutar över (nästan) alla manus som avvisas direkt. Om hon inte avvisar direkt sänder hon manus vidare till någon av de nationella redaktörerna, två för vart och ett av de 5 nordiska länderna.

Hans Thulesius hanterade under året 52 (140) manus och Cecilia Björkelund 14 (33).

Genomsnittlig granskningstid mellan inlämning och slutgiltigt beslut var för avvisade manus 51 (72) dagar, för manus under granskning 215 (213) dagar och för accepterade manus 208 (214) dagar.

De fyra mest lästa artiklarna (per 27 mars 2019) var:

1. "Poor communication on patients' medication across health care levels leads to potentially harmful medication errors" Frydenberg, 2012; (8212 klick)
2. "Quality of life of patients with diabetes mellitus. An overview of research in primary health care in the Nordic countries" Wändell, 2009; (7111 klick)
3. "The dilemma of patient responsibility for lifestyle change: Perceptions among primary care physicians and nurses" Jallinoja et al 2007; (6486 klick)
4. "A 32-year longitudinal study of alcohol consumption in Swedish women: Reduced risk of myocardial infarction but increased risk of cancer" Hange et al 2015; (5647 klick)

De fyra mest citerade artiklarna (per 27 mars 2019) var:

1. "The Norwegian General Practice (NORGE) criteria for assessing potentially inappropriate prescriptions to elderly patients" Rognstad et al 2009. (35 citeringar)
2. "A systematic review of parent and clinician views and perceptions that influence prescribing decisions in relation to acute childhood infections in primary care", Lucas et al 2014; (35 citeringar)
3. "Barriers and facilitators for general practitioners to engage in advance care planning: A systematic review", De Vleminck et al 2013; (32 citeringar)
4. "Exploration of the relationship between continuity, trust in regular doctors and patient satisfaction with consultations with family doctors" Baker 2009; (28 citeringar)

Internationellt

Norden

Nordic Federation of General Practice /ApS, en sammanslutning av de nordiska vetenskapliga föreningarna, ger ut tidskriften Scandinavian Journal of Primary Health Care som rankas högt i vetenskapliga sammanhang. NFGP arrangerar också nordiska kongressen i allmänmedicin tillsammans med nationella föreningen samt ordnar årliga ordförandemöten för de nordiska vetenskapliga allmänläkarföreningarna. Under 2018 har man uppdaterat sitt "Vision and mission". Styrelsen består av föreningarnas respektive ordföranden, ledd av Jóhann Áugúst Sigurðsson från Island/Norge. Under 2018 har Magnus Kåregård representerat SFAM vid möte i Köpenhamn 13/4.

Vid Nordiskt Leader Seminar, som omfattar både de fackliga och vetenskapliga allmänläkarföreningarna i Norden, i Helsingör 22-25/8 deltog Hanna Åsberg, Ulrika Elmroth samt Gösta Eliasson. En stor fråga vid den konferensen var patientintegritet i centrala register.

WONCA, World Organization of Family Doctors

Wonca (www.globalfamilydoctor.com) är allmänläkarnas akademiska världsorganisation med 97 medlemsföreningar i 79 länder. Totalt är mer än 200 000 allmänläkare anslutna, direkt eller via sina nationella föreningar. Svenska allmänläkare representeras i WONCA av SFAM. Vart tredje år arrangeras världskongress.

WONCA-Europe

WONCA-Europa, är en delvis fristående del av världs- WONCA. Styrelsen består av, förutom ordförande, vice ordförande, sekreterare och skattmästare av representanter för de tre nätverken: Equip - The European Association for Quality in General Practice/Family Medicine, Euract - European Academy of Teachers in General Practice och EGPRN - European General Practice Research Network. Varje år arrangeras en kongress som brukar samla stora skaror europeiska allmänläkare. I anslutning till denna ordnas Wonca-council som samlar ordförandena från de olika ländernas nationella organisationer. Hanna Åsberg deltog vid detta möte 24/5 i Krakow. Det finns givetvis stora olikheter mellan de europeiska länderna när det gäller allmänmedicinens ställning, men WONCA-Europa försöker stödja utvecklingen och stärka ställningen för allmänmedicin i Europa. Längst har nog detta arbete kommit när det gäller att hitta gemensamma krav på utbildning och i att skapa en gemensam forskningsagenda.

EURACT

Eva de Fine Licht har fortsatt som landrepresentant i EURACT för Sverige. Vårens möte hölls i Tessaloniki. Arbete påbörjades av ST kommittén att modernisera den Assessment-kurs som tidigare under många år gavs av EURACT. Jag arbetade själv tillsammans med Nynke från Nederländerna att gå igenom kommunikationsdelen. Vi slutförde också arbetet med att definiera ST Allmänmedicin. Europa har en lång väg att gå innan strukturen vad gäller ST i Allmänmedicin i Europa närmar sig ST i andra specialiteter men vår skrivelse var ett steg i rätt riktning. Mycket tid ägnades fortsatt åt planeringen av vår andra pedagogiska konferens som hölls i Leuven 21-22/9 2018.

Innan Leuven-mötet hade vi årsmötesförhandlingar i Antwerpen och färdades miljövänligt i stressiga pendeltåg med många byten utan att tappa någon av de 35 deltagarna. Vår pedagogiska konferens var en succé med över 300 deltagare och hög akademisk nivå. Nikolaos Georgiannos, Christina Vestlund och undertecknad hade förberett en work-shop under tema handledaren som ledare och Christina Vestlund och undertecknad presenterade Västra Götalandsregionens "Verktyslåda".

Arbete påbörjades med definition av handledarrollen i syfte att kunna ge en enhetlig handledarutbildning över Europa och det arbetet kommer att fortsätta i Riga under våren 2019.

EQuIP (European Association for Quality improvement in Family Practice)

Eva Arvidsson har varit representant för EQuIP (European Association for Quality improvement in Family Practice). Hon är också medlem i EQuIPs styrelse. Under våren arrangerade EQuIP en konferens i Bratislava där Eva tillsammans med Adrian Rohrbasser från Schweiz höll en workshop på temat "The joy of quality indicators in small groups". Eva leder också en arbetsgrupp inom EQuIP som tagit fram ett "position paper" om användning av kvalitetsindikatorer i primärvården. Detta godkändes under våren av Wonca Europe (se <http://www.woncaeurope.org/content/measuring-quality-primary-health-care-%E2%80%93-equip-position-paper-2017-0>). I november hölls ett internt arbetsmöte i Zagreb då bl. a arbetet med kvalitetsindikatorer fortsatte.

EGPRN, European General Practice Research Network

Hans Thulesius har under året varit SFAMs representant i EGPRN (European General Practice Research Network) på konferenser i maj i Lille, Frankrike och i oktober i Sarajevo, Bosnien Hercegovina. Hans deltar i flera europeiska forskningsstudier tillsammans med bland andra SFAM-medlem Ferdinando Petrazzuoli, Italien, doktorand i allmänmedicin i Malmö/Lund. EGPRNs ordförande är sedan 2018 professor Davorina Petek, Ljubljana, Slovenien. EGPRNs konferenser under 2019 planeras hållas i Tammerfors, Finland i maj där Hans är med i planeringskommittén och i Vigo, Spanien i oktober. EGPRNs 90:e konferens planeras hållas 7-9 maj i Göteborg och Hans leder planeringskommittén som haft sex Skype-möten 2018/2019. Övriga medlemmar i kommittén är professorer i allmänmedicin Jörgen Månsson, Cecilia Björkelund och Stefan Bergman, allmänläkare Bernd Sengpiel och Ausra Saxvik samt SFAMs italienske medlem Ferdinando Petrazzuoli.

10 *Ekonomi*

Redovisas separat.

För styrelsen för Svensk förening för allmänmedicin

Annika Larsson
T f ordförande